

Nem volt éber a gyálaréti Komszomol Tsz — becsapta a lómészáros

RENKIVÜL érdekes ügyről tépte le a leplet a városi rendőrkapitányság. A szereplők: Vajda Ferenc, Tisza Lajos utca 14 és Vajda Mihály, Petőfi Sándor sugárúti lakosok, akik a gyálaréti Komszomol Tsz-től szerződéses alapon 15 holdnyi konyhakertészeti területet vettek ki művelésre. Ehhez kaptak még tizenötezer forintot magvakra, palántákra és egyéb költségekre, valamint teljes öntözőberendezést, vagyis minden olyan felszerelést, amely szükséges a boltgárkertészkedéshez. Ezzel az akkussal tehát megtörtént a Vajdák által vállalt boltgárkertészkedés. Az általuk foglalkoztatott dolgozókat viszont vagy fizették, vagy nem. Ugyanakkor munkaidő alatt Vajdák rendszeresen ittak s egyedül csak a gyálaréti földművesszövetkezet italboltjában jelentős összeget hagytak ott hetenként a sűrű földdecikért. Nyilvánvaló, hogy az ilyen boltgárkertészkedés a zöldségfélék helyett legnagyobb részben csak gázt eredményezett a tizenöt holdon.

TERMETT is egy-egy területen akkora gaz, hogy egy lovas embert is ellepett volna, a területnek egy másik részén viszont teljesen tönkrement a növényzet. Hogy Vajdák mégis pénzhez jussanak a kudarcba fulladt boltgárkertészlet ellenére, egyik éjjel Vajda Ferenc ötszáz forint értékű konyhakerti veteményt lopott a tsz-ből és testvérével közösen árusították a Marx téri piacon. Itt azonban a tsz tagjai tetten

érték őket, mert mit is árulhattak Vajdák, ha nekik egy szem zöldségféléjük sem termett a gazon kívül, amiből nyilvánvaló, hogy nem téríthették vissza a tsz-nek a kölcsönvett tizenötezer forintot. S hogy a kölcsön visszafizetése és egyéb felelősségvállalás elöl kibújhassanak Vajdák, különböző rágal-makat terjesztettek a tsz vezetősége ellen, akit egyébként is rútult becsaptak már a boltgárkertészkedés legelején. Azt mondták ugyanis Vajdák a tsz vezetőinek, hogy ők született boltgárkertészek. A tsz-nek okozott sok ezer forintos kár után azonban kiderült, hogy Vajda Ferenc valamikor egy-két hónapig volt ugyan kertészeti segédmunkás, de utána lopásért nyolchónapi börtönbüntetést kapott. Vajda Mihály pedig lómészáros volt, s mint hírhedt verekedő ismerték. Egy alkalommal viszont hatósági közeg elleni erőszakért vonták felelősségre.

VÉGÜL felmerül a kérdés: a Komszomol Tsz vezetői hamarabb nem látták, hogy kik is tulajdonképpen Vajdák, hiszen a kárt Vajdák őrizetbe vétele mellett is kisbottal lehet ütni. Vagy talán Vajdák módszerével akár nekik adnak itt nálunk bérbe földeket? A közmondás azt tartja, hogy más kárán tanul az okos, viszont ez esetben a kárt el lehetett volna kerülni, ha a tsz vezetősége csak egy kicsit is éber.

Jó munkát végzett két társadalmi ellenőr

A vásárló háziasszonyokat megkárosító visszaélést leplezték le a Széchenyi téri 35-ös hentesüzletben

Idős asszony kereste fel az Állami Kereskedelmi Felügyelőséget és kérte a felügyelőség egyetlen bentartózkodó dolgozóját. Szabó elvtársat, a Csongrád megyei ÁKF vezetőjét, hogy azonnal menjen vele a Vörös Csillag Filmszínház melletti 35-ös hentesüzletbe, mert „nagy disznóságot leplezték le”. Bizonyította is, hogy ért a dolgozóhoz, megmutatta a társadalmi ellenőr-igazolványát öv. Káplár Józsefné. Mialatt Káplárné az ÁKF-hez ment, Kacsándi Mihályné — ugyancsak társadalmi ellenőr — strázsált, hogy el ne tűntessék a bűnjeleket. Az ügyes társadalmi ellenőrök valóban jelentős visszaélést leplezték le. A városi tanács kereskedelmi osztálya határozata szerint ugyanis csak a vevő kérésére, a vevő szem előtt szabad az általa kiválasztott húst ledarálni, vagyis nem szabad előre „legyártani” a darált húst, mi-

vel sokan panaszkodtak a darált hús minőségére. A két társadalmi ellenőr látogatása a 35-ös hentesüzletben fényt derített arra, hogy miért rossz a darált hús minősége. A disznófejről — ennek kilója nyolc forint — a hentesek leszedték a húst és azt színhusként 30 forintért adták el kilogrammját. Azért nem úgy írtuk, hogy adták volna, mert sajnos erős a gyanúnk, nem először csinálták ezt. Ezzel nemcsak azt a dolgozót károsították meg, aki fejet vásárol, hanem azt a vevőt is becsapták, aki darált húst kér. A bűnjelként „lefoglalt” mintában a disznó — tisztítatlan — füleiből és egyéb fejhez tartozó részeiből is találtak darálva. A vásárlók hálálak voltak a társadalmi ellenőröknek. Tudták, hogy az ő érdekükben fáradoztak. A vásárlók hálája buzdítja a további jó munkára.

Fodrászbemutató Szegeden

Ismét a rövid haj a divatos

Vasárnap a Szegedi Fodrász Vállalat, a Budapesti Fodrász Vállalat négy legjobb dolgozóját látta vendégek. A budapesti fodrászok Franciaország, Ausztria, Olaszország és a magyar főváros nemzetközi fodrászverseny résztvevői és helyezettjei. A látogatás tapasztalatesere-jellegű volt. A négy budapesti mester bemutatta a legújabb, a legdivatosabb hajviseleteket.

Nagy érdeklődés kísérte délelőtti és délutáni a fodrász vállalat 1. sz. üzletében (Anna-kút) a főként szakemberek részére bemutatott frizurákat. A hosszú haj nem divatos. Legalábbis a bemutatott frizurákat kivétel nélkül rövid hajból készítették. A mesterek elmondták, hogy a hosszú haj igényesebb ápolást kíván, mint a rövid és az utóbbi nagy előnye: könnyen kezelhető. A legújabb frizurák alapja; lazán csavart hided tartós. (Ez körülbelül 2 hónapig tart.)

A legdivatosabb hajviselet a »Bel Ami«, a »Vihar«, a »Fegyenc« és a »Hollandi«. Valamennyi lénnyeg; laza hullám. A Bel Ami befelé csavart, a fegyenc és a viharfrizura hátul hullámos, elől rendezetlenül a homlokba és a fül elé húzott tincsek. A férfiak frizurája is hasonló a nőkéhez. A rövid haj a divatos. Ez egyaránt praktikus a munkában és a sportnál.

A bemutató főként tapasztalat-

talatadás-jellegű volt, de sok szakmán kívüli nőt is érdekelt. A fodrász vállalat 1. sz. fiókja szűfőlásig megtelt érdeklődővel. Helyes lenne, ha legközelebb nagyobb helyen rendeznék meg a bemutatót és esetleg délelőtti a fodrászoknak, délután pedig a nagyközönségnek — megfelelő magyarázattal. Nagyon sok nő megnézte volna a magyar fodrászok legjobbjának, a nemzetközi verseny első helyezettjének, Németh József mesternek remekbékészült alkotásait, frizuráit.

Paprikatermelők figyelmébe:

Senki ne maradjon ki a trágyajuttatási akcióból

A szegedi és vidéki paprikatermelők a jövő esztendei szerződéseket megkötésekor kértek a Paprikafeldolgozó Vállalat vezetését, hogy kezdeményezzen a számukra olcsó trágyajuttatási akciót. A termelési felelősök 1900 vagonról szóló trágyaigényt írtak össze. A vállalat vezetésének sikerült elintéznie, hogy a szegedi sertéshizlalda összes trágyamennyiségét a paprikatermelők kapják meg, méghozzá hitelben és olcsón. Öt forint ötven fillért kell érte mázsánként fizetniük, de nem most, hanem majd a jövő esztendei paprikatermes-átadásakor. A trágya árát ka-

matmentes hitelként kell visszatéríteniük.

Jelenleg már több száz vagon trágya várja az elszállítást a sertéshizlalda rókusi telepéről. A trágyajuttatási tervek szerint ezt a mennyiséget a bordányi, üllési, forráskúti, szombóli paprikatermelők részére tartják fenn. Az elszállítást azonban a legtöbb termelő mindaddig még nem kezdte meg. Ha a gazdák nem sietnek, akkor a sertéshizlalda vállalatvezetősége kénytelen lesz a trágyát másoknak, nem paprikatermelők céljára is eladni, s a paprikatermelők jórésze igénylésük ellenére sem juthat trágyához.

ANYAKÖNYVI HIREK

I. KERULET

HÁZASSÁGOK: Újvári József és Török Vilma, Zálányi István és Konyecsnai Mária, Kovács István és Juhász Mária, Rovó Sándor és Szép Ilona, dr. Bagaméri János és Mészáros-Bodnár Edit, Sőregi Mihály és Sáfár Erzsébet, György Antal és Rutai Margit, Harsányi József és Szakál Mária, Baló Miklós és Csúri Mária, Deák Mihály és Volford Margit, Kabai Sándor és Furus Veronika, Karácsonyi György és Varga Rozália, Szilágyi József és Nagymihály Erzsébet, Demeter György és Reizer Violett, Gácsi István és Magyar Gabriella, Molnár Sándor és Fogas Pirokka, Tari István és Molnár Rozália, Somogyi Pál és Hajdú Pirokka, Kiss László és Szatmári Erzsébet, Erdélyi Lajos és Fehér Ilona, Paulinyi Kornél és Karolyi Ernesztina, Balassa András és Mészáros Ilona.

SZÜLETÉSEK: Majoros József és Tóth Eszternek Agota Katalin, Kancsó István és Tóth Anasztázának Gábor, Domokos László és Tóbiás Margitnak László Zoltán, Jakab Ottó és Petrás Rozáliának Éva Rozália, Csillag Vince és Illés Irénnek Irén, Gercsó Mihály és Vidács Pirokának Gábor, Ruby Vilmos és Makai-Kis Klárának Éva, Krizsán Péter és Jójárt Mária-nak Péter Pál, Balogh József és Király Pirokának Pirokka, Illov-szky Vladimir és Pintér Idának Andrea, Farkas Dezső és Donga Ilonának Dezső László, Beeskei Mihály és Varga Pirokának Béla, Sándor Dezső és Lengyel Ilonának Zsuzsanna, Szabó Ferenc és Köles Juliannának Julianna Márta, Gál Péter Pál és Rácz Mária-nak István, Nagy Ferenc és Kónya Juliának Ferenc, Csizsár Imre és Megyesi Etelkának Imre, Józsa Lajos és Kálló Mária-nak Mária.

HALÁLOZÁSOK: Ukrós Józsefné Dobó Rozália 55 éves,

Kormány László 1 napos, Kormány József 2 napos, Verlain Istvánné Böhm Julianna 50 éves, Varga Mihály 62 éves, Sári József 63 éves, Kontha Antalné Böhm Anna 70 éves, Fischer Jenőné Rehak Mária 57 éves, Krabót László 9 hónapos, Vas Andrásné Bárkányi Anna 76 éves, Csókási Rozália 59 éves, Molnár Istvánné Fehér Mária 55 éves, Fülöp Józsefné Varga Viktória 75 éves, Abraham Furus János 66 éves, Kerekes Mária 1 napos, Travicza Julianna 81 éves, Györgye Géza 3 napos.

II. KERULET

HÁZASSÁGOK: Terhes András és Szabados Emma, Budai András és Kaposi Erzsébet, Mihály Jenő és Berényi Éva, Lele János és Sáfár Ilona, Molnár László és Keckeméti Julianna, Óváry Jenő és Prohászka Erzsébet, Jenci Sándor és Békési Erzsébet.

HALÁLOZÁSOK: Lovozár Julianna 77, Czimmer Lajos 81, Lévai Imréné Mihálovics Mária 65, Tóth Sándorné Prágai Anna 84, Baló Pálné Csányi Erzsébet 86 éves korában.

III. KERULET

HÁZASSÁGOK: Horváth Imre és Kovács Katalin Mária, Baksa Bálint és Csukonyi Ibolya, Katona János és Virág Gilyella.

SZÜLETÉSEK: Paragi György és Temesvári Mária-nak Mária, Hódi Imre és Szekeres Etelkának Zoltán, Nagy Zoltán és Császár Etelkának Zoltán, Újvári Ferenc és Varga Pirokának Ferenc, Borbély János és Ördög-Deák Irénnek Gábor, Borbély János és Ördög-Deák Irénnek István, Molnár Károly és Szilágyi Magdolnának Károly Endre, Fülöp István és Süli Juliannának Zsuzsanna Éva, Császár Imre és Juhász Ilonának Erzsébet Ilona, Szilágyi Károly és Bába Mária-nak Mária, Vas István és Veres Juliannának Julianna, Gombkötő Ede és Magyarosi Mártának Márta Mária, dr. Börsölk Vince és Peterdi Abigélnek András Péter, Varga István és Hegedűs Juliannának Frigyes, Sárszegi György és Kovács Mária-nak Zsuzsanna, Takács József és Mile Ilonának József, Terhes Pál és Tóth Ilonának Katalin Ilona, Balog Sándor és Szilágyi Erzsébetnek Judit Gizella, Márton István és Csikós Annának Anna Mária nevű gyermekük született.

HALÁLOZÁSOK: Nyári Antalné Katona Erzsébet 72 éves, Csala Józsefné Abraham Erzsébet 60 éves, Danká Imréné Németh Mária 60 éves, Egyházi Józsefné Ungvári Rozália 58 éves, Talpai Istvánné Aradi Veron 68 éves, Németh Ferenc 58 éves, Pernyész István 45 éves korában halt meg.

Szüreti bál az Úttörőházban

Vasárnap, kora délután benépesedett az Úttörőház épülete. Izgalmas, tréfás sportverseny kezdődött az Úttörőház udvarán. A nézők hársány kacagás közben biztatták a versenyzőket, azok igyekeztek is. A célbadobás bajnoka: Szűcs Gyula és Patkós Klári. A lepényevés győztese Balogh Ilona, a tiszaparti általános iskola növendéke. A sántaiskola »kitűnő tanulója« Feketű Laci. A zsákbanfutás első helyezettje Major József, a Földműves utcai általános iskola tanulója.

Pontosan 4 órakor megszólalt a zene a szőlővel szépen feldíszített nagyteremben. A Tanítóképző és a Radnóti Gimnázium kislestéinek nyitótáncával kezdődött az Úttörőház nagyszerű szüreti bálja. A vidám táncot kedves műsor szakította meg. A műsorban a Hámán Kató-, a Földműves utcai, a Guten-

berg utcai leányiskola, s a rókusi általános iskola diákjai szerepeltek. A hangulatos szüreti mulatságot tombola, fakanáltánc, szőlőlöpés és -örzés színesítette.

A tombola főnyereményét — óriási kosarat, tele minden jóval — Bodor Mária, a dorozsmai általános iskola VIII/c. osztályos növendéke nyerte meg. A talp alá való zenét a dorozsmai úttörőzene-kekar szolgáltatta. A bál »késő este« — hét órakor — ért véget. Az Úttörőház vezetősége dícséretet érdemel a kitűnő rendezésért, sok kedves élménnyel gazdagította az úttörők élménytárát.

— Az Akabai-öbölben felkötő Ellath kikötőjében elviselhetetlen a szubtrópusi hőség. Kísérletek történtek a forróság enyhítése érdekében: A tengervíz porlasztásával elérték, hogy a hőmérséklet 40-ről 33 fokra szálljon alá.

(200)

3.

HATVANTÓL A GALICIAI HATÁR FELE

Az egész idő alatt, amíg a zászlóalját vonaton szállították a Labor-földe felé, hogy onnét gyalogszerrel induljon tovább a keletgaliciai frontra hadi babérokat aratni, Svejk és az egy-éves önkéntes vagonjában különös beszédek folytak, többé-kevésbé hazafüldő tartalommal; kisebb mértékben, de elmondhatjuk, hogy általános, ugyanez volt a helyzet a többi vagonokban is, sőt a törzsvagonban is némileg elgedetlenség homolt, mert Fűzesabonyban hadseregparancs érkezett az ezredtől, mely szerint a tisztek boradagját egynyelcad literrel csökkentik. Csak természetes, hogy ugyanakkor nem feledkeztek meg a legénységről sem, amelynek szágó-adagját fejenként egy deka-grammal csökkentették, ami annál is rejtélyesebb volt, mivel a hadseregben még soha senki se látott szágót.

Mindazonáltal az utasítást közzélni kellett. Bautanasz számvető őrmesterrel, aki úgy érezte, hogy borzasztóan megsértették és meglopták; rosszallása abban a közlésben is kifejezésre jutott, hogy a szágó manapság igen ritka dolog, s ő egy kildért legalább nyolc koronát kapott volna.

Fűzesabonyban derült ki az is, hogy az egyik század elvesztette a tábori konyháját; ezen az állomáson tudniillik végül mégiscsak sor került a gulyásfőzésre, amit a laginátábor-

nok oly nyomtatékosan a lelkükre kötött. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen tábori konyhát egyáltalán el se hozták Bruckból, tehát valószínűleg mindmáig ott áll a 186-os számú barakk mögött, elhagyatva és kihűlvé.

A szóban forgó tábori konyha szakács-személyzetét ugyanis egy nappal az indulás előtt lecsukták a főrségen a városbeli féltelen viselkedés miatt, s a lecsukottaknak sikerült úgy intézniük, hogy ott üljenek még akkor is, amikor menetszádukat már Magyarországon utazott keresztül.

A konyhállal századot tehát beosztottak egy másik tábori konyhához, ami persze nem zajlott le minden összetűzés nélkül, mivel a két század krumplicuolásra kirendelt legénysége között nézeteltérések merültek fel, és mindegyik azt állította, hogy nem olyan marha, hogy megszakadjon a másikért. De mint végül is kiderült, az egész gulyás-ügy csupán manőver volt, hogy a katonák megszokják, milyen az, amikor a harcúterem az ellenség közvetlen közelében gulyást főznek, és egyszerre csak parancs érkezik: »Alles zurück!« — minek következtében a gulyást kintlők a kondérből és még csak oda se nyúlhat senki.

Ez tehát afféle előkészület volt, nem olyan tragikus végű, de azért mégiscsak tanulságos. Amikor ugyanis már kijárásira került volna a gulyás, parancs jött, hogy »Beszállni!« és már mentek is Miskolc felé. Ott sem osztottak gulyást, mert a pályán egy orosz vagonokból álló vonat állt, amiért a legénységet nem engedték kiszállni, s így a katonák szabadon fantáziálhattak arról, hogy a gulyást majd csak a galiciai végállomáson kapják meg, amikor már savanyú és élvezhetetlen lesz, tehát ki kell önten.

Azán tovább vitték a gulyást Tiszahat és Mezősombor felé, s amikor már senki se várta,

hogy kiosztják, a vonat megállt Sátoraljaújhelyen, ismét tüzet raktak a kondérok alatt, felmelegítették és végül kiosztották a menzist.

Az állomás szűfőlva volt, előbb két muníciós vonatonak, aztán két tüzéségi transzportnak, majd egy hídász-csapatnak kellett elindulnia. Egyzsoval, a vonatok összehozták itt a hadsereg legkülönbözőbb fegyvernemeit és alakulatait.

A pályaudvar mögött néhány huszár szórakozott két lengyel szidóval, akiknek kifosztották a pálinkásbattyút, amire nyilván engedélyük volt, mivel engedelmes közel állt a századosuk és mosolyogva nézte végig a jelenetet, miközben a raktár mögött más huszárok a póruljárt szidók fejébe szemű lánykájának szoknyája alatt kutakodtak.

Itt állt egy repülő-ostag vonatja is. A mellette levő vágányon ugyanolyan tárgyak vesztegtek, vagonokba rakva, nevezetesen repülőgépek és ágyúk, csakhogy szétroncsolt állapotban. Letűrt repülőgépek és darabokra szakadt tarachok heverték itt. Míg a legkülönbözőbb ragyogó és vadonatúj holmik felfelé utaztak, a dícsőseknél ezek a maradványai visszafelé áramlottak a hátrországba, javítás vagy újjáépítés céljából.

Dub hadnagy persze azt magyarázta a repülőgép- és ágyúroncsok köré seregelt katonáknak, hogy mindez hadizsákmány, majd észrevette, hogy kissé távolabbi Svejk áll egy másik csoport körül, és ott tart előadást valamiről. Dub tehát közelebb ment hozzájuk, s meg is hallotta Svejk becsületes hangját:

— Akárhogyan is vesszük, ez mégiscsak hadizsákmány. Teaz, az első pillanatban nagyon furcsa dolognak látszik, ha itt valaki azt olvassa a lapotán, hogy k. u. k. Artilleriedivision. De ez valószínűleg úgy van, hogy ez az ágyú az oroszok kezébe került és nekünk vissza kellett

szerezni, és az ilyen zsákmány sokkal értéke-

sebb, mert... — Mert — mondta ünnepélyesen, amikor észrevette Dub hadnagyot — az ellenségnek semmit se szabad a kezében hagyni. Ez pont olyan, mint ahogy Przemysllle volt vagy azzal a katonával, akinek a kulcsát egy gefechtnben az ellenség kitépte a nyéljérszákjából. Ez még a napóleoni háborúkban történt, és az a katoná éjszaka belopózott az ellenséges táborba és visszahozta a kulcsát és még keresett is a dologon, mert az ellenség közben rumot faszolt az éjszaka.

Dub hadnagy csak ennyit mondott: — Svejk, tűnjön el innen egy-kettőre, hogy meg ne lássam még egyszer!

— Parancsára, lajtnant, úr. — Es Svejk el-sétált egy másik szerelvényhez, s ha Dub hadnagy véletlenül meghallja, hogy mivel egészíti ki az előbbiek, biztosan kiugrott volna az egyenruhájából, holott Svejk csak egy teljesen ártatlan bibliai mondati idézett: — Eltelik egy kis idő és látni fogtok engem, s megint eltelik egy kis idő és nem látok többé engem.

Svejk távozása után Dub hadnagy minden- nek tetejébe még olyan ostoba volt, hogy felhívta a katonák figyelmét egy leltő osztrák repülőgépre, amelynek fémvázán világosan látszott a gyári jelszó: »Wiener-Neustadt«.

— Ezt az orosz gépet Lembergél lőttük le — mondta Dub hadnagy. Szavait meghallotta Lukás főhadnagy, odament és hangosan hozzá-tette:

— Miközben mind a két orosz pilóta elégett. Aztán szó nélkül továbbment, azt gondolva magában, hogy Dub hadnagy egy marha.

(Folytatjuk)